

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feloldó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXXIII. évfolyam. 78. szám.

Előfizetési árak:
 Éves évre ——— 24 kor.
 Félévre ——— 12 .
 Negyedévre ——— 6 .
 Egy hónapra ——— 2 .
 — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
 mindennap délután 5 órakor.

Szerda, április 6.

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
 hová a hirdetések, az előzetesek
 és a lap szétküldésére vonatkozó
 felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybeeskerek, 1904.

A parlamenti munkásság.

Nagybeeskerek, április 6.

A husvét után összeülő képviselőház immár komolyan hozzáláthat a munkásságához. A husvét előtti ülésezés utolsó napjaiban az országgyűlés eltárolta a törmelékeknek, a rombolás maradványainak tulnyomó részét, mely még a gyümölcsöző munka pályáját járhatatlanná tette. A mi még az akadályokból hátra van, azoknak eltakarítása első teendője lesz a jövő héten újra egybeülő képviselőháznak. Első teendő lesz ilyképpen, hogy tető alá kerüljön és törvényhozási szankcióval elláttassék az Olaszországgal való kereskedelmi viszonyainkat szabályozó provizórium, mely a törvényen kívüli állapot egyik utolsó maradványa. Sürgősen meg kell adnia továbbá az országgyűlésnek a felhatalmazást a Németországgal való szerződési tárgyalásokra is.

Ez első fontosságú szükségletek kielégítése az országgyűlés tevékenységét hosszasan nem kötheti. Ilyképpen mihamarabb elérkezünk a képviselőház jelentősebb tevékenységéhez, ahhoz a munkához, a melyre tulajdonképpen már huzamosabb idő óta türelmetlenül, sőt hejlyel-közzel látható idegességgel várakozik a polgárságnak egy-egy nagy érdemes része.

Közvetlenül az ünnepek után a Ház asztalára teszi a kormány az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. Legelső sorban azonban tárgyalás alá fog kerülni az állami beruházásokról szóló törvényjavaslat, melyet a vármegyei tisztviselők, a községi és körjegyzők fizetésrendezéséről, továbbá az anyakönyvi törvény módosításáról szóló törvényjavaslatok elintézése fog követni. Eseménye lesz a közvetlenül husvét után következő országgyűlési tanácskozásoknak Lukács László pénzügyminiszter expozeje, melynek kíséretében a már készülő 1904. évi állami költségvetés előirányzatát a Ház asztalára leteszi. Mialatt a pénzügyi bizott-

ság a költségvetést a Ház plenáris tanácskozására előkészíti, alkalma lesz a képviselőháznak — ha már előbb nem — a vasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására, de előreláthatólag a polgári perrendtartás reformjának megalkotására is, a mivel jogéletünk kiépítésének fontos munkája egy messze kiható lépéssel halad előre.

Ez a munkaprogram, mely nagyjában ismeretes a képviselő urak előtt, minden egyes része a polgárság egy-egy érdemes részének, egy-egy érdekei istápolására valóban rászolgáló rétegének felkarolását jelenti. Éppen ezért nem zárkozhatik el e munka elől a magyar képviselőház egyik oldala sem s remélhető is, hogy közre fog hatni a parlament minden tényezője, hogy ez a program mielőbb megvalósuljon.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hir.** Jankó Ágost alispán ma délután neje társaságában két hétre elutazott Nagybeeskerekre. A vármegye alispánja a dalmát partokon tölti szabadságidejét. Ez idő alatt az alispáni teendőket dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző látja el.

— **Kitüntetések.** Mint Budapestről jelentik, a király Jenovay Imre szerb-íttebei nagybirtokosnak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a kir. tanácsosi címét;

Tullies György tb. főszolgabírónak buzgó szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

A két érdemes férfinak kitüntetése, kik mindketten köztisztviselők és szeretetnek örvendenek, bizonyár vármegyeszerte élénk örömet fog kelteni.

— **Kinevezés.** Torontál vármegye főispánja dr. Iványi Mór nagybeeskereki orvost kinevezte tiszteletbeli főorvosnak.

— **A szabad liceum.** A szabad liceum vezetősége e hó 7-én, csütörtökön este fél 9 órakor a kaszinó kistermében értekezletet tart, melyre a vezetőség tisztelt tagjai ez uton is meghivatnak.

— **A görög keletiek nagy hete.** Görög keleti polgártársainknak holnap kettős ünnepük lesz. Akkor ünneplik meg ugyanis Gyümölcsöltő Boldogasszony és nagyeszűrtörök napját, mely alkalomból délután 1 órakor mindkét gör. kel. templomban ünnepi istentiszteletet tartanak. Ugyancsak holnap este 7 órakor husvétii ajtatósság lesz, a mikor is fel fogják olvasni Krisztus urunk szenvedéseiről szóló 12 fejezetet. Nagy pénteken délután 12 órakor mindkét gör. kel. templomban misét tartanak, délután 4 órakor pedig vécsernye lesz. Szombaton hajnalban fél 2 órakor lesz Krisztus Urunk ünnepélyes sirbatétele.

— **A képviselőválasztók névjegyzéke.** A törvény értelmében a központi választmány az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének a kiigazítását, az összeíró küldöttségek munkálatai alapján minden év április 15-én megkezdeni köteles. Evégből a központi a választmány április 15. és folytatva a munkát befejezéséig minden nap délelőtt 10 órakor ülést tart a vármegye alispáni kistermében. A névjegyzékek összeállítása, illetve kiigazítása a következő sorrendben történik. 1. bégaszentgyörgyi, 2. lovrini, 3. nagykörmösi, 4. nagyszentmiklósi, 5. ozorai, 6. pancsovai, 7. párdányi, 8. törökbecsei, 9. törökkanizsai, 10. zichyfalvai, 11. zombolyai választókerület névjegyzéke.

A belügyminiszter rendeletet intézett Nagybeeskerek város központi választmányához, melyben hivatkozva az év március hó 31-én 32195. sz. alatt kiadott körrendeletére, értesíti a központi választmányt, hogy a pénzügyminiszter az országgyűlési képviselő választói névjegyzékek folyó évben foganatosítandó kiigazítása törvényes alapjának biztosítása érdekében a folyó év március 30-án 27572. szám alatt kiadott rendeletével a pénzügyigazgatóságokat arra utasította, hogy a rendezett tanácsosai bíró városokban az 1903. évben le nem tárgyalt III. osztályú kereseti adótelek az illetékes adókievítő bizottságok által oly időben tárgyalassanak le, hogy a bizottságok működésüket legkésőbb a folyó évi április hó 14-ig befejezzék, egyúttal elrendelte, hogy az adókievítő bizottságok által megállapított adótelekekről naponként készített névjegyzékek kifüggesztésük után a bizottsági elnök aláírásával ellátva napról-napra,

A „TORONTÁL” tárcája.

Vasuti kaland.

(Egy utas naplójából)

Amerika a vasuti szerencsétlenségnek hazája. Nem csak az összeütközések és egyéb hasonló balesetek hazája, hanem a rablók által megtámadott vonatok különleges földje. Csaknem minden hónap meghozza a maga ilyfajta szenzációját. Hanem ez a vasuti kaland, amelyet egy utas mond el, megkapóan eredeti részleteivel a ritkaságok közé tartozik, még Amerikában. Rövid táviratunk már hozta ennek az esetnek hírét; de csak a következő elbeszélésből tudjuk meg, minők voltak az epizódjai.

— Minden esztendőben február havát barátaim körében Chicagóban szoktam eltölteni. Január 30. volt. Hetek óta rémes hidegek jártak, a legéliesebb idő. Prémek kabatomban burkolva este beszálltam a st-louisi állomáson a Chicago-Alton-Line gyorsvonatára, amely másnap reggeli 8 órára érkezik utam célpontjához.

Mintegy utunk közepén haladtunk éppen; az utasok fülkéikbe húzódva aludtak, gondtalanul bízva magukat a zakatoló kerekekre, amelyek chronométer pontossággal visznek előre a rengeteg pusztai területen.

Talán félóra járásnyira lehattunk egy éppen elhagyott állomástól, amikor a vonat váratlanul megállt.

Rendkívüli dolog történt, mert állomás-

nak hire sines azon a tájon s vízzel is el volt látva a lokomotív. Nagy fáradsággal sikerült végre felnyitnunk a befagyott ablakokat. Alig dugta ki azonban féltucat kíváncsi a fejét az ablakon, hogy az éjszakába kikémléljen, hirtelen sietve vissza is rántotta ismét... a következő pillanatban vagy tíz karabély dördült el a vonat felé; az egyik golyó áthatott a coupé falán is, de szerencsére nem talált el senkit.

Csak egy pillantást vettem ki a tájakra s az elhangzott lövések nélkül is megértettem volna, hogy a leghírhedtebb vidéken jártunk, illetve állottunk meg. Természetesen tisztában voltam azzal is, hogy mi történt.

A vonaton, mint vészkiáltás hangzott végig a rémület szava:

— Train robbers! Vasuti rablók.

Egy-két pillanat alatt valamennyi asszony ajulódozott, sikoltozott vagy leborult, imára kulesolt kézzel.

Tudja mindenki, hogy ezekkel a vasuti rablókkal nem nagy szerencse találkozni ilyen pusztaságban; sietünk tehát, amily gyorsan csak lehetett, értéktárgyainkat sebtiben az ülések párnái alá rejtteni.

Ez az előjáték rövid percekig tartott.

A mi kocsinak, mint általában az amerikai waggonok, ajtójáró szalon volt, ajtóval mindkét végében. Körülbelül hatvanan voltak az utasok. Néhány percel a karabélylövések után rettenetes dördülés hangzott fel, csaknem megsiketítve mindenkit.

— Dynamit! ... dynamit! — ordította egyszerre valamennyi utas.

A posta-waggont, amelyben rendesen nagyobb készpénzösszeg van, fölrobbantották!...

Ugyanebben a pillanatban két férfi jelent meg a waggonajtóban. Az arcukat zsebkendővel takarták el, hogy csak a szemük látszott. Az egyik férfi, egy herculesi természetű, marcona alak, fegyvertelennek tűnt fel. Hanem a társának mindkét kezében revolver csöve fénylett, amely ráirányult az utasokra.

— Hands up! A kezeket föl! — szólt a parancs, amit első szóra teljesített mindenki, még pedig oly pontossággal, mintha a gyakorlótéren lettek volna.

Az újult nőket kivéve, a feje fölé tartotta a két kezét mind; ilyen módon a rablók biztosítva voltak védekezésünk ellen. Most tehát kezdetét vehette a fosztogatás, ami meg is történt a legnagyobb gyorsasággal és éppen olyan ügyességgel, mint eleganciával.

Mint hogy az én helyem az ajtó közelében volt, egyike voltam az elsőknél, akik sorra kerültek. Szerencsémre sikerült előzőleg aranyórám és egy tekeres dollár bankót az ablaktábla hézagába rejtteni s így a zsemben csak néhány kisebb bankót talált a rabló, amit nagy káromkodással fogadott is. Drága prémek bundából következett a briganti, hogy a legtöbbet érő tárgyait biztonságba helyeztem; de ideje nem lévén a kutatásra s különben is sokkal bölcsőbb, sem hogy előnyös helyzetét erőszakkal kockára tegye, tovább sietett a következő aldozatok elé. Szép szomszédnőm busásan kárpótolta is a veszteségért, amennyiben az maga nyújtotta feléje összes értéktárgyait, amit a ban-

4

április 5.

ától.

287-33

nény.

estület tulaj-

305. számu

alatt foglalt

ialis föld a

tóságilag jó-

ámu határo-

is hó 26 ik

teni község-

örök áron el

us hó 29-én.

lőljáróság.

291-21

nény.

i járásában

Zichyfalva,

gy, György-

k tartoznak.

aliasra pá-

ezen állást

88. évi VII.

zen törvény

miniszteri

n képesítést

kérvényeket

g adják be.

azása 1200

eg megalla-

s hó 30-án.

ró helyett.

Kropf,

lgabiró.

sut.

Sz.-v.	Sz.-v.
4403	4401
I-III.	I-III.
740	718
637	635
548	406
529	323
429	245
357	1232
345	1220
344	1219
335	1211
323	1157
315	1149
257	1130
235	1110
224	1039
210	1014
155	1029
138	1013
127	1001
115	949
1158	V. 4411
149	I-III.
100	928
1251	918
1241	906
1221	843
1203	754
1149	735
1128	705
1112	645
802	130
Sz.-v.	V.-v.
4505	4511
I-III.	I-III.
740	715
531	406
149	1031
123	1008
105	953
1112	600
	645
	150

a vett használat utáni visszaküldés kötelezettsége mellett, az illetékes összeíró köldöttségek rendelkezésére bocsátassanak. Az összeíró köldöttségi elnökök erről azonnal értesítendők.

— **Vizsgálat Nagyikindán.** Dr. Vincze-hidy Ernő megyei főjegyző a múlt héten több napon át megvizsgálta Nagyikindán a városi pénztárt és az ügykezelést. A főjegyző különösen Nakovics városi főpénztárosnak annak idején nagy port fölvert állítólagos sikkasztási ügyét tette vizsgálat tárgyává s a vizsgálat folyamán megállapították, hogy a hiányzó összegek nem a főpénztáros kezén tüntek el, hanem a pénzt hét évvel ezelőtt olyanok tulajdonították el, a kik ma már nem állanak a város szolgálatában. A városi ügykezelést és pénztárt a főjegyző teljesen rendben találta.

— **Két aranylakodalom.** A mintaszerű boldog családi életnek két főlemező példájáról kapunk most egyszerre két helyről is hírt. Két érdemes házaspár ünnepelte aranylakodalma s szívesen közölik a két házaspár ünnepeléséről szóló tudósításokat. A derék erneszháziaknak vasárnap, mint lapunknak jelentik, ritka szép, lélekemelő ünnepségben vett részt. Ritka volt ez ünnepély első sorban azért, mert a község fennállása óta először esett meg, hogy aranylakodalmat ült, másrészt azonban azon okon, hogy csak ritkán fordul elő, hogy anyai szeretettel és tisztelettel vegyen körül a lakosság egy családot, mint az ezúttal történt. Ez év elején mult ugyanis 50 éve annak, hogy derék polgármársunk, Lefor Marton örök frigyre lépett nejével, született Wenzel Katalinnal. A hosszú felszabadult alatt az akkori szegénysorsu emberből jómódu gazda lett, ki szorgalmával és iparkodásával szép vagyont szerzett, úgyhogy nem kevesebb mint 8 gyermekét háziasíthatta ki s egyik se ment el pénz nélkül a szülői házból. Az iparkodó embert, ki feleségével mintaeletet élt s ki már 23 unokával dicsekedhetik, megszerette a község aprajagya s a vasárnapi ünnepély oly nagyszabású lett, amely a lakosság részére örökre felejthetetlen marad. A reggeli órákban hatalmas processióban vezette Endresz Jakab plébános a lakosságot az aranylakodalmasok házába, hogy onnan a templomba kísérjék. Itt gyönyörű hit-szónoklattal jelezte a plébános a nap jelentőségét, azután nagymise következett, melynek folyamán az isten szolgája újra megáldotta az 50 év előtt kötött frigyét. Azután ismét százakra menő közönség kísérte vissza a boldog párt, hogy otthon kívánjanak nekik szerencsét. A gratulálók között elsőnek ott volt a községelöljáróság, melynek nevében Czappán István jegyző mondott szívhez szóló beszédet. Délben örömlakoma volt, melyen számos szép felkölöntő hangzott el, azonkívül több üdvözlő távirat érkezett. Reméljük, hogy a jó egészségnak örvendő pár ugyanilyen szerencsés viszonyok között üli meg gyémántlakodalma.

dita mosolyogva s udvarias meghajlással csuszlatott zsebébe.

Egy velem szemközt ülő hölgy hiába igyekezett az újjáról lehuzni a gyűrűjét, amely se hogy sem akart lejönni. De a rabló, amint ezt észrevette, közbe lépett.

— **Hagyja csak kisasszony, ha ez mindene.** Sokkal inkább gentiaman vagyok, semmint megboroljam egy ilyen szegény kedves leánynak egyetlen ékszerét.

Azán — bocsánatot kérve a hölgyektől a háborgatásért — folytatta munkáját a két vakmerő.

Ami engem illet, én természetesen boldog voltam, hogy ilyen könnyűszerrel szabadultam meg a csavából s immár a néző szerepét foglaltam el.

Nem fojthattam el a szégyen érzetét e látványtól. Szinte hihetetlen volt, mekkora gyáva-sággal tűrte ez a 20—30 erős férfi, akiknek mindegyike töltött fegyvert is rejteget a zsebében, hogy ez a két bandita, egyikük még fegyvertelenül is, minden ellenállás nélkül kifossa őket. De meg voltunk babonázva valamennyien s különben is annak a felelmetesen ragyogó szemű embernek a revolvere, amely raszegződött minden pillanatban mindenkire hihetetlen gyorsasággal cikázva körül a termen az első gyanus mozdulatra eldőrdült volna.

A fegyvertelen bandita a legnagyobb hűg-vérrel járta végig az összes utasok zsebeit, legjobban jártak az ajult asszonyok, akiket nem bántott. Akkor aztán, fegyveres tarsa hátvéde mellett, elhagyta a waggont.

A másik aranylakodalom Dolácson volt. Itt husvét hétfőjén Rittinger Antal és neje Blaschkovits Anna házasságkötésük 50-ik évfordulóját ünnepelték. D. e. 10 óratájban Besser János a községnek közszeretében álló plébános a község lakosságával a jubiláns házaspár lakásához ment s harangzugas s a hívek ájtatos imádsága közt vezették Rittingeréket a templomba. Az oltárnál várta őket Sváb Mihály offszenicai plébános egyházi díszben. A plébános határos, szívhez szóló beszédet intézett a jubiláns párhoz, gyermekeikhez és a hívekhez. Utána pedig rájuk adta az egyházi áldást s ünnepélyes nagymisént mondott „Te Deum“-mal. Délben a vendégek a jubiláns pár házában ebédre gyűltek össze, mely alatt szép felköszöntők hangzottak el a jubiláns párra, azok gyermekeire s unokáira. Megjegyzendő, hogy az ünnepelt család egyszerű földmivelő család, de jelesen nevelték gyermekeiket s mind a hazának szerető hű fiait. Antal nevű fiuk állami főgimnazium igazgató Zomborban, János nevű fiuk postamester és József, ki a földmivelők mintaképe, a gazdaságot vezeti otthon.

— **Járási állatdíjazás.** Tallian Béla földmivélségi miniszter a Gazdakör kérelmére 400 korona államegélyt engedélyezett a kanizsai járás számára rendezendő állatdíjazás céljaira. Az állatdíjazás, mint Törökkanizsáról jelentik, valószínűleg pünkösdkor lesz és pedig csupán lovak vezethetők elő. A díjazást a Törökkanizsai Gazdakör fogja rendezni, s a díjak körülbelül 600 koronát fognak kitenni.

— **A szerb egyházi daladából.** A nagyecskerekeli görög keleti szerb egyházi dalárda választmányja Páncs Dániel elnöklésével április hó 1-én délután ülést tartott, a melyen titkárrá Gruncsics Dusánt, pénztárossá Relyics Miklóst, kezelőnek pedig Miuczín Györgyöt választották meg.

— **Mintagazdaság Török-Kanizsán.** A törökkanizsai gazdakör egy állami mintagazdaság felállítására iránt indított mozgalmat s ha alkalmas (15—20 holdas) tanyai gazdaságot találunk, a miniszterhez fordulnak az állami gazdaság létesítése iránt. Hir szerint Tallian Béla miniszter kiltatásba is helyezte a mintagazdaság állami költségen leendő létesítését.

— **Tüzek.** A legutóbbi szeles időkből a megye több helyen keletett nagy ijedelmet a veres kakas. Ot helyről is kapunk most egyszerre hírt tüzről. A legnagyobb tűz Sajtényon pusztított, ahol öt ház égett le a napokban. Torontál-Szécsányon Wansch János gazdasági épületeit pusztított el a szei, Kistorákon nagy takarmány és széna égett el, Bókán Ankner Antal ottani lakos házában, Kanakon pedig Gyurics Nedelkő házában pusztított a tűz, de szerencsére idejekorán észrevették s így nagyobb kár nem esett.

— **Muzslyai csata.** Nagy verekedés volt az este a szomszédos Muzslyán. Vizi János, Molnár Imre, Gerdó György, Sári Pal, Varga Dávid és Vizi Ferenc muzslyai legények ugyanis tegnap este 8 óra tájban Nagyiván Péter haza előtt szóváltásba kerültek egymással, amiből aztán valóságos utcai harc fejlődött ki. A legények két pártra oszolva üldögéltek egymást s képzelt-

hető, hogy nem egynek a feje bánta meg a vintuskodást. A verekedésnek csak akkor szakadt vége, mikor már mindkét részről történt néhány fejbeverés. A rendőrség a verekedő legények ellen szigorú eljárást indított meg.

— **Hamis husz filléres.** Mint Mokrinból jelentik, Kranker György odaváló tizenöt éves suhanc tegnapelőtt a vasúti állomáson hamis husz filléresekkel akart jegyet váltani. Hogy hogyan került a hamis husz filléreshez a fiú, mint előadta, maga sem tudja, mert Zombolyán volt vásáron s ott kapta valakitől. A vizsgálat folyik.

— **Büntetés elől a halálba.** Moholon a napokban Szellák Illés tanyai lakostól Sváb J. 14 éves fiú, Vig Antal béres biztatására 480 korona készpénzt és 12.000 koronáról szóló kötelezvényt eltitajdonított és azt Vignek átadta. A károsult mindjárt kérdőre fogta a házbelieket. A tettesek konokul tagdtak és csak néhány nap mulva vallotta meg a fiú, hogy ő a tettes. A rendőrség erőlyes fellépésére Vig ígérte, hogy az ellopott összeget visszaadja, két rendőr kíséretével a tanyaara mentek, ekkor Vig 100 koronát vissza is adott, de a többit nem. Azt állította, hogy nem tudja, hogy hol van. A rendőrök a béres lakására mentek nyomozni. A károsult felszólította Vig Antalt, hogy adja elő a többi összeget és a kötvényt is. Vig azt felelte: mindjárt. Ezzel kiment és a kocsifelszerében felakasztotta magát. Mire a házbeliek észrevették, meg volt halva. Így a többi összeg a kötvénnyel együtt még máig sem került meg.

Színház és művészet.

* **Henschel fuvaros.** A modern német drámaírók most tulnyomó részben mind Ibsen hatása alatt állanak s darabjaik az ő hideg, ködös hangulatával vannak tele. De míg Ibsen darabjainak levegője, ha éles is, nem nyers, addig a német drámaírók a régi szentimentalizmusból egyszerre a brutális nyersségbe csaptak át s a német drámaírodalom ma ezen a csapáson halad. Ebből a ütésből való Hauptmann Gerhardt Henschel fuvarosa is, de nála uralkodik az ő régi szentimentalizmusa is, ami azonban kirívóbb és kellemetlenebbé teszi a nyersségeket. Kétségtelen, hogy az életből merít, nagy szenvedélyek markol, de úgy tetszik, hogy ez a szenvedélyek mégis mesterkélték s nem is hatnak igazán az emberre. Az előadó művészetnek nagy ereje kell hozzá, hogy az egyes drámai momentumok meggyőzően hassanak érzéseinkre. A mi közönségünk különben is idegenkedik ezekről a „melységek“ben kutató drámaírókötésektől s így nem csoda, ha tegnap is igen kevesen mentek el az előadásra s akik ott voltak, azokat sem tudta a dráma magával ragadni. Pedig az előadásról kell ismerni, hogy a javából való volt úgy az összájtékot, mint az egyes szereplőket illetőleg. Gere Zsiga, aki Henschel fuvarost adta, mint fiatal színész, olyan intelligens és jellegzetes alakítást nyújtott, hogy a legszebb reményekre jogosíthat a jövőben. Tarján Irma Hanne szerepében teljességgel érvényesíthette tragikai kvatitását s játéka gondos tanulmányra vallott. Igen jó volt Fehér Berta, Baghy Gyula, Balázsai Sándor s a darab derős részében Sziklay Miklós, Kanta Teréz; Dulich Mariska pedig bájosan és kedvesen játszotta Franciska szerepét. (S—s.)

* **A Drótostót harmadszor.** Csütörtökön Lehar Ferenc népszerű és dallamos operettje „A drótostót“ kerül színpad harmadszor s mint a második előadásban, Micit Reviczky Rózi; Jankó Barna Andor adja.

* **A titkos rendőr.** Pénteken a színtársulat a „Titkos rendőr“ című francia bohózatot mutatja be, mely a legmulatságosabb bohózatok közül való s egymást kergetik benne a vidám jelenetek. Zomborából, órából, kályhaból bujnak elő a detektívek. Balla vezetésével a próbák serényen folynak s aki egy estét kellemesen akar eltölteni, annak kár elmulasztani a „Titkos rendőr“ előadását. A darabban a főszerepeket Dulich Mariska, Harmath Józsa, Fehér Laura, Sziklay Miklós, Gáthy Kálmán, Czako Vilmos, Vándory Gusztáv, Ligethy Lajos, Balázsai Sándor és Gere Zsiga adja.

* **A Sherry-család.** Szombaton ismét újdonságban lesz részünk. Felix Hugónak a Magyar Színházban óriási sikert aratott operettje, mely ma is a legvonzóbb műsordarabja, kerül színpad. A darab szereposztása a következő: Mac Sherry — Sziklay Miklós, Jane — Reviczky Rózi, Sherry Anatole — Gáthy Kálmán, Mistigret — Dulich Mariska, Pepita — Harmath Józsa, Leonard Gomez — Barna Andor, Katalin — Lányi Edith, Aurillac — Ligethy Lajos, Amadea — Vándory Gusztáv stb. Az operettet vasárnap megismétlik.

* **A színpártól** ülést tartott magyarországi jelentését. színház igazgatói állásait Torontálban vette s az vajjon bent megadásán. Egyben kiévadra névszegedi és Szalkay elválasztmány.

A négytén tárgyat mondat színoztta, hogy mely szer Szalkay las hogy egy megteszté Jeszensz felelő teregye meg.

* **Bere** követező kiállítását. A kiállítás különösképp munkái érdekében képen irta helyénvaló. latnánk e a saját látás a szerzőjük vadregényes. S ha a láz állapíthatjuk igaz impressben. Persze változatosság s itt a fényki mutatkozik a tanulság különösen a szövebb és le emberi arc művészellet. foltjai is elmeretesség arcon dolgoz előtte, mely derűt, egyszer kat olvasztja. Mindegyik ar és e látásba finom műve hogy Balla ismerni Ber budítani az képfejtés ter delő babérok zik, kikről a művészi ké hogy a műve leikének szí debreceni mű tottak red e rajziskola évf rongó feszköl Julien-festőár részéről szer valól és őa minél gyakrab reiről.

TA
AZ

Budapest
eredeti távirat
iratozzák, a
már farkasszakertő kat
ütöközést e
elejére várja

Budapest
eredeti távirat
a határ fel
több század
A kinaiak h
mével csat

A délvidéki színi kerület. A nagyikindai színpártoló egyesület választmánya szombaton ülést tartott, mely alkalommal felolvasták a dél-magyarországi színi kerület elnökségének azt a jelentését, hogy Balla Kálmán, aki a miskolci színház igazgatójává választották, a kerület igazgatói állásáról leköszönt. A választmány, mint a Torontáli Hírlap írja, a leköszönést tudomásul vette s az elnökség azon kérdésére azonban, vajjon benmarad-e a kerületben, magának a válasznak megadásának jogát néhány napra főtartotta. Egyben kimondta, hogy a közelgő májusi színi évadra nézve sürgős összeköttetésbe lép Janovits szegedi és Kövesy kecskeméti színiigazgatókkal. Szalkay és Kunhegyi igazgatók kérvényeinek a választmány hely nem adott.

A nagyszentmiklósi színi bizottság szintén tárgyalta Balla lemondásának ügyét s a lemondást szintén tudomásul vette, egyben elhatározta, hogy hozzájárul az elnökség javaslatához, mely szerint a kerület színiüggyét ideiglenesen Szalkay lassa el. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy egy állandó jellegű színiörvénypártot hoz létre, melynek feladata a színi művészetek terén a legelőterjedés megsegítése és a színi művészek helyzetének javítása. A bizottság tagjai, hogy megfelelő tervek beszerzése végett a lépéseket tegye meg.

Berényi Félix. Budapesti írók nekünk a következőket: A budapesti mintarajziskola évente kiállítás rendez a művésznevelés munkájából. A kiállításban bennünket nagybecskerekiek különösképpen egy földünk: Berényi Félix munkái érdekelnék. E kis kiállításon néhány tájképet látunk, ha a kritika éles kerékszéket villogtatnánk e helyütt, de meg kell említenünk, hogy a saját látását, saját érzését vitte be a képekbe a szerzőjük. Itt a szántóföldek és rónák, majd a vadregényes vidékek poétájának mutatkozott be. S ha a látásról és érzéséről beszélünk, megállapíthatjuk azt is, hogy Berényi Félix az őszinte, igaz impressziók festője lesz künn, a természetben. Persze, nem tisztán tájképeket fest, hanem változatossággal szobajelenetek is inspirálják s itt a fényhatások és üde színpoltok keresőjének mutatkozik be. De leszűrve eddig látott képeiből a tanulságot, kétségtelen, hogy Berényi Félix különösen az arcképfestésben erős. Egyike a legszébb és legnehezebb művészi feladatnak az emberi arc visszaadása, ami méltán izgatja a művészeleket. Ime, még a szobajelenetek színpoltjai is elenyésznek ama szorgalom és lelkiismeretesség mellett, amelyivel Berényi Félix arcon dolgozik. Az ember arca érdekes könyv előtte, melynek vonásaiból gondolkozást, lelki derűt, egyszerűséget tud kiolvasni; ez impressziókat olvasztja fel lelkében s így veti vászonra. Mindegyik arcot olyannak festi, amilyennek látja és e látásban igazságot, őszinteséget és sok finom művészi törekvést tud belevinni, úgy, hogy Balló Ede, a mester, nem késett elismerni Berényi Félix kiemelkedő sajátosságait és buzditani ama mezőre, mely az kiválóan arcképfestés terejében szerez neki egykor zöldelő babérokat. Művészeink is azok közé tartoznak, kikről már gyermekkorukban felfedezték a művészi képességet. Eme öntudat bírta arra, hogy a művészetben keresse és találja egykor lelkének színes álmait. Streitman Antal és a debreceni művész Bosznay István különösen hatottak rá az irányban. Az idén befűzi a mintarajziskola évfolyamait s a modern művészet forrongó fészkebe, Párisba megy, hogy a nagy hírű Julien-festőakadémiába iratkozzék be. A magunk részéről szeretetteljes buzditásunkat adjuk utra-valól és óhajjuk, hogy már a közeljövőben is minél gyakrabban beszélhassunk elérendő sikeréről. *Pelleas*

A király Abbaziában.

Budapest, április 6. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Abbaziából táviratozzák, tegnap este 6 órakor Oszkár svéd és norvég király Ferenc József király tiszteletére udvari ebédet adott, melyen részt vettek mindkét uralkodó kíséretei. Ebéd után királyunk elhúszott Oszkár királytól s külön udvari vonaton visszautazott Bécsbe. Elutazásakor a kikötőt fényesen kivilágították.

Budapest, április 6. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Bécsből táviratozzák, a király ma reggel Abbaziából ideérkezett s azután Schönbrunnba hajtatott.

A főrendiház volt elnöke meghalt.

Budapest, április 6. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Abbaziából táviratozzák, Károlyi Tibor gróf, a főrendiház volt elnöke tegnap este ott meghalt. Az elhunyt 1843-ban született, sok évig a főrendiház alelnöke, majd később elnöke volt, amely méltóságától 1900-ban gyöngéledő egészsége miatt megvált.

Serényi államtitkár mandátuma.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Serényi Béla államtitkár megtagadott dédesdi mandátumát ma kezdte el tárgyalni a kuria. A mandátum ügyében csak holnap hoznak ítéletet.

A temesvári szerb püspök beiktatása.

Temesvár, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Letits György temesvári új gör. kel. szerb püspököt tudvalevőleg április 28-ikán iktatják be püspöki székébe. A rendező-bizottság tegnap állította össze a főünnepség programját, a mely a következő: A püspök 28-án délután 2 órakor érkezik a budapesti gyorsvonattal. Szegednek elébe utaznak Stefánovits Szilárd árv. elnök, Bogdán Zsivkó dr. nagyikindai polgármester és Pavlovics Lyubomir dr. orsz. képviselő. A temesvári pályaudvaron való ünnepélyes fogadtatása után hosszú kocsi-sorban történik a bevonulás a székesegyházba. A menet élén lovas banderium fog haladni. A templomban az új püspök ünnepi Te Deum-ot pontifikál, a nagyikindai egyházi énekkar közreműködése mellett. Ezután a püspöki palotába vonul a püspök, hol a különféle küldöttségeket fogadja. Este a püspök lakomát ad.

Szerb mise az orosz győzelemért.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Eszékéről távira ozzák, vasárnap az ottani templomban bejelentés nélkül istentiszteletet tartottak az oroszok győzeleméért. Az istentiszteleten jelenvolt katonaság nyomban elhagyta a templomot.

Vasúti szerencsétlenség.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti táv.) A rákosi rendező pályaudvaron ma reggel 4 órakor két tehervonat összeütközött. A gépész, lakatos és vonatvezető súlyosabban, több vasúti alkalmazott pedig könnyebben megsebesült. A vizsgálatot megindították.

Gyilkosság az elmeógyógyintézetben.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Triesztből táviratozzák, az ottani elmeógyógyintézetben egy Koglievics Lucia nevű elmebeteg meggyilkolta Venczel Inéz nevű társát.

Hataridő-üzet.

Budapest, április 6. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai lözsdén az árak kissé csökkentek. Déli záriatok a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.98
Buza (októberre 1904.)	7.94
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.12
Zab (áprilisra)	5.21
Zab (októberre)	—
Rozs (áprilisra)	6.27
Rozs (októberre)	—

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A nagy harc előtt.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Niucsvangból táviratozzák, az orosz és a japán csapatok már farkasszemet néznek egymással és a szakértő katonai körök az első nagy összecsapást a hét végére, vagy a jövő hét elejére várják.

Kinaiak a japán táborban.

Budapest, április 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szöulból jelentik, a határ felé vonuló japán katonasággal több század kinaiból álló csapat is van. A kinaiak hír szerint kormányuk engedelmével csatlakoztak a japán hadsereghez.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 48 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak

Legelőcsőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden csütörtökön este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt. Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átkelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat III.
			I.	II.	osztály	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40:00	30:00	16:00	
„	Cannes	franc.	122:45	87:80	—	
„	Firenze	„	79:80	58:10	32:50	
„	Genova	„	95:55	69:10	38:95	
„	Grasse	„	124:60	89:25	—	
„	Lyon-Perrache	„	134:55	95:70	—	
„	Marseille	„	144:05	102:40	—	
„	Milano	„	76:25	55:60	31:05	
„	Menton	„	116:30	83:65	—	
„	Napoli	„	106:85	77:05	43:00	
„	Nizza	„	119:00	85:45	—	
„	Róma	„	80:05	58:25	32:60	
„	Torino	„	95:40	69:00	38:90	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51:40	37:40	19:50	
Berlin	„	márka	103:80	73:50	41:20	
Breslau	„	„	80:60	58:00	31:80	
Hamburg	„	„	130:20	93:10	54:90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átkelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólélyel együtt 16 kor.
 I. osztály 12 „
 III. „ (fedélzet) 6 „

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalotoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyi-irodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szerda április hó 6-án:

Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

ELSŐ VIHAR.

Színmű 4 felv.

Személyek:

Table listing cast members and their roles for the play 'Első vihar'.

Kezdete 8 órakor.

Holnap, csütörtök, április hó 7-én:

A drótostót.

Nagy operette 3 felvonásban.

515. sz. 1904.

291 2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlaki járásában Zichyfalva székhellyel, hová Zichyfalva, Nagygáj, Nagymargita, Istvánvölgy, Györgyháza és Ürményháza községek tartoznak, rendszeresített körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Felbívom mind zok t, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t. c. 127. §-a s illetve az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet 296. és 297. §§ aiban képesítési igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi május hó 10-ig adják be.

A körállatorvos javadalmazása 1200 kor. fizetés és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Bánlak, 1904. évi március hó 30-án.

A főszolgabíró helyett:

Dr Kropf,

tb. főszolgabíró.

Tisztelettel értesítem a t. c. községséget, hogy a mai napon

női szabó-műhelyt nyitottam

és a legolcsóbb árak mellett rendelkezésére állók.

Neuberger Róza,

női szabónő Pozsonyból, Melencei-ut 288 5. sz. Zachariás-féle ház.

184. sz. 1904.

292-93

Árlejtsési hidetmény.

Torontálvármegye alispánjának 32488. 1903. sz. véghatározata és Homolice község képviselőtestületének határozata alapján a „Ponyavica“ nevezetű holt vízen át építendő vashíd iránti szóbeli árlejtsési községüzében f. évi április hó 30. napjának d e. 10 órája kitűzték s erre a vállalkozók meghivatnak. Az összes munka és anyag 12565 kor. 84 fillérrel van előirányozva, mely összeg a kikialtási ár.

Részletes tervek, költségvetés, műszaki leírás és árlejtsési feltételek a jegyzői irókádban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Homolicon, 1904. évi március hó 26-án.

A község elő járósága.

Gazdatiszt,

ki földműves iskolát végzett és 12 éve, hogy nagyobb gazdaságokban em műőségbe alkalmazva van és mint kezeletiszt 6 éven keresztül működött, azonnali belépésre állást keres, esetleg kisegítői állást is elfoglal.

Szíves megkereséseket „G. A.“ jelige alatt továbbít a kiadó-hivatal.

(295-44)

Meghívó.

A „Српска земљорадничка задруга у Срп. Пардању (удружење са неограниченим одговорношћу)“, magyarul: „A Szerb párdányi szerb földművelők szövete“ etének (szövetkezet korlátlan felelősséggel) tagjai, ezennel felhivatnak a

rendes közgyűlésre,

mely a szövetkezet lakásában Szerb párdányban f. évi április hó 24-én délután 2 órakor, a lent közölt napirend alapján meg fog tartatni.

A közgyűlés napirendje a következő:

- 1. A közgyűlés jegyzőkönyvvezetőjének és két hitel-sítőnek megválasztása.
2. Jelentés az igazgatóságnak a múlt évi szövetkezet működéséről.
3. A felügyelő bizottságra jelentése.
4. Elnök megválasztása (igazgatóságban).
5. Felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
6. A szerb mezőgazdasági egyesület szövetkezetének és a szerb közkereseti egyesület központi pénztárával az idei rendes közgyűlésre a szövetkezet kiküldöttjének megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

Szerb párdány, 1904. évi április hó 4-én.

300-1.1

A szövetkezet elnöke h. Nikity Mladen.

Szeged—nagykikinda—nagybecskerek h. é. vasut.

Ervényes: 1903. évi október hó 1-étől.

Table 8: Szeged—Karlova—Nagy-Beeskerek. Table with columns for Oda and Vissza, listing train numbers and fares for various routes.

Table 9: Nagy-Kikinda—Karlova. Table with columns for Oda and Vissza, listing train numbers and fares for various routes.

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerű veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

5-x.28

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Zápolv... hová a lap minden... Pleitz Fer... Nagybecskere... hová a lap... sek és a... natkozó f... Tel... Nagybe

reszténys... ülte, pol... hét" lett... mánynak... régóta ne... tállyrészü... által nem... rövid pill... országna... sokáig ha... visszatér... ködés ál... nak, a ha... mely nélk... sem e nu... képzelhet

A s... intézte... feladatokr... A haderő... 1903-ra e... velése utó... pedig a k... zást junia... Horvátors... évre a pro... dozzattal... egyensúly... költségveté... teni, mint... meg Horv... letet, amel... dezését fo... hogy e be... amit Magy... ügyi szü... költséges... gyarorszá... hálát nem... kítőre gyü... azonban le... évtizedeke... rögtön me... Egyre jobb

A „TO

Nem... tória nélkü... igazan elb... gyönyörű sz... a legveszed... pájában. E... A szé... az özvegyse... talán a vor... azt. Ferjét... tisztet és a... asztalnál ö... özvegyi álla... Alig te... tely újra me... akik a szép... Ez ost... Így a szel... testben és... szép, mint e... érdemből le... dalmak kor... az elegáns G... párizsi uras... gáns, mint... Amde... itélve — a... legszívesebbe